

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค14101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบจำนวนคละ

ครูผู้สอน ครูสุภัทสร จาวรุ่งเจริญ

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{5}{6}$$

โจทย์ปัญหาการบวกการลบ จำนวนคละ

จุดประสงค์ การเรียนรู้

เขียนแสดงวิธีทำการแก้
โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการบวก
หรือการลบจำนวนคละ

หาผลลัพธ์ต่อไปนี้

1) $2\frac{1}{4} + 1\frac{2}{4} =$

2) $3\frac{2}{3} - 2\frac{4}{9} =$

หาผลลัพธ์ต่อไปนี้

$$1) \quad 2\frac{1}{4} + 1\frac{2}{4} =$$

$$\begin{aligned} 2\frac{1}{4} + 1\frac{2}{4} &= \frac{9}{4} + \frac{6}{4} \\ &= \frac{9 + 6}{4} \\ &= \frac{15}{4} \\ &= 3\frac{3}{4} \end{aligned}$$

หาผลลัพธ์ต่อไปนี้

$$2) \quad 3\frac{2}{3} - 2\frac{4}{9} =$$

$$\begin{aligned} 3\frac{2}{3} - 2\frac{4}{9} &= \frac{11 \times 3}{3 \times 3} - \frac{22}{9} \\ &= \frac{33 - 22}{9} \\ &= \frac{11}{9} \\ &= 1\frac{2}{9} \end{aligned}$$

โจทย์กำหนดอะไรให้

ตัวอย่าง ลุงตัดไม้ไผ่ยาว $2\frac{3}{4}$ เมตร

ทำให้เหลือไม้ไผ่ยาว $1\frac{9}{20}$ เมตร

เดิมไม้ไผ่ลำนี้ยาวกี่เมตร

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ ลุงตัดไม้ไผ่ยาว

$$2\frac{3}{4} = \frac{11}{4} \quad \text{เมตร}$$

เหลือไม้ไผ่ยาว

$$1\frac{9}{20} = \frac{29}{20} \quad \text{เมตร}$$

เติมไม้ไผ่ลำนี้ยาว

$$\frac{11}{4} + \frac{29}{20} = \frac{11 \times 5}{4 \times 5} + \frac{29}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{55}{20} + \frac{29}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$\frac{11}{4} + \frac{29}{20} = \frac{55 + 29}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{84 \div 4}{20 \div 4} \quad \text{เมตร}$$

21 ÷ 5 ได้ 4 เศษ 1

$$= \frac{21}{5} \quad \text{เมตร}$$

$$= 4\frac{1}{5} \quad \text{เมตร}$$

ตอบ เต็มไม้ไผ่ลำนี้ยาว $4\frac{1}{5}$ เมตร

ตรวจสอบคำตอบ

$$2\frac{3}{4} + 1\frac{9}{20} = 4\frac{1}{5}$$

$$4\frac{1}{5} - 1\frac{9}{20} = \frac{21}{5} - \frac{29}{20}$$

$$= \frac{21 \times 4}{5 \times 4} - \frac{29}{20}$$

$$= \frac{84}{20} - \frac{29}{20}$$

$$= \frac{55}{20} = 2\frac{15}{20} = 2\frac{3}{4}$$

วิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบ

โจทย์กำหนดอะไรให้

1) แม่ค้ามีวุ้นกะทิ 3 ถาด

ขายไป $2\frac{11}{16}$ ถาด

แม่ค้าเหลือวุ้นกะทิกี่ถาด

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ แม่ค้ามีวุ้นกะทิ 3 ถาด = $\frac{3}{1}$ ถาด

ขายไป $2\frac{11}{16}$ ถาด = $\frac{43}{16}$ ถาด

แม่ค้าเหลือวุ้นกะทิ $\frac{3}{1} - \frac{43}{16} = \frac{3 \times 16}{1 \times 16} - \frac{43}{16}$ ถาด

= $\frac{48}{16} - \frac{43}{16}$ ถาด

$$\frac{3}{1} - \frac{43}{16} = \frac{48 - 43}{16} \quad \text{ถาด}$$

$$= \frac{5}{16} \quad \text{ถาด}$$

ตอบ แม่ค้าเหลือวุ้นกะทิ $\frac{5}{16}$ ถาด

ตรวจสอบคำตอบ

$$3 - 2\frac{11}{16} = \frac{5}{16}$$

$$\frac{5}{16} + 2\frac{11}{16} = \frac{5}{16} + \frac{43}{16}$$

$$= \frac{5 + 43}{16}$$

$$48 \div 16 = 3$$

$$= \frac{48}{16}$$

$$= 3$$

หน่วยที่ ๓ เศษส่วน และการบวก การลบ การคูณ การหารเศษส่วน

★★★ ป.๓.๑๐๓/ป.๑๐๓

แบบฝึกหัด 3.19

แสดงวิธีทำ

1. ในแต่ละมือแม่หุงข้าวโดยใช้ข้าวหอมมะลิ $1\frac{2}{3}$ ถ้วยตวง ผสมกับข้าวซ้อมมือ $1\frac{4}{15}$ ถ้วยตวง ในการหุงข้าวแต่ละมือ แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือกี่ถ้วยตวง

วิธีทำ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดที่ 3.19

(ข้อ 1)

โจทย์กำหนดอะไรให้

1) ในแต่ละมือ แม่หุงข้าวโดยใช้ข้าวหอมมะลิ

$1\frac{2}{3}$ ถ้วยตวง ผสมกับข้าวซ้อมมือ $1\frac{4}{15}$ ถ้วยตวง

ในการหุงข้าวแต่ละมือ แม่ใช้ข้าวหอมมะลิ

กับข้าวซ้อมมือก็ถ้วยตวง

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ ใช้ข้าวหอมมะลิ

$$1\frac{2}{3} = \frac{5}{3}$$

ถ้วยตวง

ผสมกับข้าวซ้อมมือ

$$1\frac{4}{15} = \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ

$$\frac{5}{3} + \frac{19}{15} = \frac{5 \times 5}{3 \times 5} + \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

$$= \frac{25}{15} + \frac{19}{15}$$

ถ้วยตวง

$$\frac{5}{3} + \frac{19}{15} = \frac{25 + 19}{15}$$

ถ้ายตวง

$$44 \div 15 \text{ ได้ } 2 \text{ เศษ } 14 = \frac{44}{15}$$

ถ้ายตวง

$$= 2 \frac{14}{15}$$

ถ้ายตวง

ตอบ แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ $2 \frac{14}{15}$ ถ้ายตวง

ตรวจสอบคำตอบ

$$1\frac{2}{3} + 1\frac{4}{15} = 2\frac{14}{15}$$

$$2\frac{14}{15} - 1\frac{4}{15} = \frac{44}{15} - \frac{19}{15}$$

$$= \frac{44 - 19}{15}$$

25 ÷ 15 ได้ 1 เศษ 10

$$= \frac{25}{15}$$

$$= 1\frac{10}{15} = 1\frac{2}{3}$$

ถ้าโจทย์ปัญหากำหนดเป็นจำนวนคละ
เมื่อแสดงวิธีทำนักเรียนจะทำอย่างไร

คำถามชวนคิด

(เปลี่ยนจำนวนคละให้เป็นเศษเกินก่อน
แล้วจึงนำไปคำนวณต่อ)

สรุปบทเรียน

การแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบเศษส่วน

1. อ่านทำความเข้าใจโจทย์
2. วางแผนแก้ปัญหา
3. ดำเนินการแก้ปัญหา
4. ตรวจสอบ

ใบงานเรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและ การลบจำนวนคละ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 3.19 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและ
ให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 3.19

2) วันแรกช่างทาสีบ้านใช้เวลา $5\frac{3}{10}$ ชั่วโมง

ซึ่งมากกว่าวันที่สอง $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง

วันที่สองช่างทาสีบ้านใช้เวลากี่ชั่วโมง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เขียนและอ่านทศนิยม 1 ตำแหน่ง

แสดงปริมาณของสิ่งต่าง ๆ

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 4.1

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

